

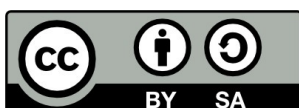
GLAD

Komentar

Armin Šetić

Pravni fakultet, Internacionalni Univerzitet u Sarajevu
arminsetic2002@gmail.com

Svojevremeno sam, kao zaneseni srednjoškolac, na društvenim mrežama, svakodnevno objavljivao kolumne i priče posvećene kritici bosanskohercegovačkog društva. Neke rečenice iz tih tekstova smatram izuzetno dobrim, dok su određene prikaz amaterskog pristupa, nezrelosti i dječaćkoga pogleda na realnost koja je sve, samo ne idealna. Početkom studija odlučio sam da se povučem, ne zbog naglog gubitka želje i talenta za pisanjem, već iz razloga što je sve manji broj ljudi čitao ono što sam pisao. Posvetio sam se studiranju, radu i pronalaženju prilika, te, za početak, razmišljanju kako da budem produktivan faktor društva koji će svojim radom doprinijeti boljitku zajednice. Kakva izlizana fraza „boljitak zajednice“ koju vrlo često koriste brojni filozofi, političari, analitičari i prozaisti. Odlučio sam da više čitam i slušam nego što pišem i objavljujem, i, gle čuda, percepcija posmatranja na realnost se u potpunosti promjenila. Paradoksalno sam shvatio da sizifovsko pisanje i pokušaj da se moje riječi istinski prihvate, a ne samo ovlašno pohvale, nema svoju svrhu. Nažalost, to je tako ili je samo oličenje kako trebam prihvatiti istinu da nisam tako kvalitetan prozaista, kakvim sam se smatrao. Mada, čitajući kolumne drugih, mnogo zrelijih i pametnijih od sebe, shvatio sam da talenat za pisanje treba isključivo koristiti kako bi ostvarili komercijalnu korist. Rijetko koji kolumnista je uspio svojim tekstom razhuktati činjenicu narodnog nezadovoljstva s politikom i društvom u kakvom žive, da ljudi promijene nešto na izborima ili izvrše pritisak na one koji imaju mogućnost utjecati na odluke zbog kojih su autobusi puni novog talasa oseke mladih u inostranstvo. Polazim od banalne činjenice, a to je da naš narod sve rjeđe čita. Riječ, pisana riječ se polako gubi, pa čak i u digitalnom obliku, dok primat preuzimaju vješte galamdžije koji imaju smisla da okupe oko sebe narodne mase svojim, nekada zvanim, devijantnim ponašanjem koristeći se žargonizmima ili vulgarizmima. Opravdanje za destrukciju

bogatstva bosanskog jezika pronalaze u što lakšem shvatanju naroda o onome o čemu on upozorava ili govori. George Orwell, pored toga što je bio vrsni pisac, smatram ga i izuzetnim filozofom, koji u svojoj 84-oj nagovještava kako će jezik izgubiti svoju svrhu i postat će toliko izobličen da više neće postojati jasna razlika gramatičke ispravnosti i neispravnosti. Svi ćemo biti pismeni, u stvari, svi ćemo biti nepismeni, ali zbog (ne) inovativnog unaprijeđenja jezika bićemo uvjereni kako je to afirmativna konačnica civilizacijskog razvitka. Dosta književnika u ovoj državi, osim ako ne želite objaviti knjigu u kojoj direktno pljujete i osuđujete vlast, a ne vodite dijaloge u kojima bi čitatelji trebali pronaći smisao koncipiranu u okvirima njihovih vlastitih spoznaja, pribjegava kolumnama i kratkim pričama koje se vrlo lako mogu objaviti na nekom blogu ili portalu, jer tu još uvijek postoji neka selekcija onoga što je kvalitetno djelo, a ne trivijalizam kojem sve češće pribjegavamo. Ne zaslužuje bilo koji kolumnista, da svoje dragocjeno vrijeme uzladno troši sjedeći i pišući vrhunski tekst koji će pročitati nekolicina, dok će većina pratiti senzacionalna dešavanja povezana sa njihovim niskim strastima utopljenim u erotične porive prema nacionalizmu, sadizmu, mazohizmu, pornografiji i tuđim životima, naročito osoba iz javnog života. Mediokritetska većinska publika nije zainteresovana za dubine, već za što lakše mjehuriće na površini oceana vašeg talenta za pisanje, koji ćete pokazati u pisanju „lake“ literature, koja se brzo čita, natopljena je jeftinim i jednostavnim emocijama, govori o težini i tuzi čovjeka te radovanju na sreću koja se vječito čeka, a do koje rijetko ko dolazi. Postoje četiri klasifikacije čovjeka, onaj koji je sretan u svom znanju i onaj koji je sretan u svom neznanju, onaj koji je kivan na sebe zbog svog neznanja i onaj koji je depresivan zbog svog znanja. U našoj državi prevladava ova prva klasifikacija sretnika u neznanju, jer generacijski slušamo jednu vrlo opasnu rečenicu: „Čovjek je sretniji kad manje zna.“, koja zapravo predstavlja kukavički bijeg od problema i poente postojanja, a to je da čovjek razmišlja i misli što je neko mnogo pametniji od svih nas koji danas pišemo i reka: „Mislim, dakle postojim.“ - Dekart. Dekart je toliko bio nesretan kada je u godinama u kojima se ja sada nalazim, shvatio da zapravo čitavo

znanje koje posjeduje jeste jedan sićušni atom u odnosu na znanje koje bi trebao da osvoji izučavanjem, razmišljanjem, promišljanjem, propitivanjem i na kraju zaključivanjem, što je i učinio te ovjekovječio svoje ime zauvijek u historiji. U vremenu kada je živio Dekart, privilegija je bila čitati knjigu, ne mogu ni zamisliti Dekartovu sreću kada bi se na trenutak vratio u život i počeo da obilazi svijet i posjećuje biblioteke, kada bi vidio koliko su danas knjige ljudima dostupne, ali bi isto tako bio nesretan kada bi shvatio šta to ljudi čitaju i koga čitaju. Smisao koju sam želio uobličiti u prethodnim rečenicama je sljedeća - u ovom društvu pisana riječ ne može i nikad neće ništa promijeniti. Ovo je društvo mazohističkog naroda koji će klečati na kukuruznom zrnelju dokle god njegov vladar njemu baca kore suhog, bajatog hljeba kako bi zasitio njegovu povremenu glad, utažio mu žeđ opskurnim erekcijskim farsama nacionalizma, jeftine kulture i propagandnim nebulozama, te sačuvao ga od potrebe da uči, promatra i preispituje svoj život. Nećemo promijeniti političku situaciju sve dok smo „nezahvalni“ siti ljudi koje sasjeku prilikom bilo kojeg bunta, pozivajući se na indolentnu klerističku farsu skromnosti, nabijanjem na nos minimalizmom kojim se zadovoljavamo i na kojem počiva naša egzistencija, dok zasigurno manje vrijedni, učeni i radni ljudi od nas žive u maksimalizmu egzistencijalne lagodnosti. Mazohiste kameleoni koji bi budućnost svoje djece prodali za trenutak pripadnosti svijetu u kojem odvrtni hipokrite odmaraju svoj neaktivni mozak slušajući o bijedi običnog bešumnog puka. Narodni bunt možemo očekivati onog trenutka kada više ne bude ni tog bajatog hljeba, do tada ću i ja, i bilo koji drugi moj razuman vršnjak pripremati putešestvije u inostranstvo, u obećanu stranu državu u kojoj ćemo graditi svoj život i njenu budućnost. Vratit ću se ponovo na destrukciju jezika, uvjerenje kako ste svemogući i sveznali vladari kojima niko ne smije prkositi propitivanjem vaših zaključaka čini od vas plašljivca koji manifestuje zaštitu od demistifikacije njegovog (ne) znanja zapravo bahatošću. Bahata masa, ne može imati drugačijeg vladara no bahatog, narcisoidnog zaljubljenika u bajku o kraljevom novom ruhu koja zapravo manifestuje sveopću uvjerenost kako njega, tako i njegovih podanika u

idealizam zajedničke im distropije. Kada bi se među takvim pukom, ali i elitom pojavio revolucionar koji želi promijeniti mentalitet naroda, pa krenuti u njegov odgoj i preobrazbu od primitivne raje do stabilne grupe građana, često bi podlijegao diverziji podanika bahatog vladara jer, teško je takvo što učiniti u otetom društvu, koje pristaje i uživa u svojoj otmici, zbunjeni u halucijancijama prouzrokovanim krčenjima crijeva i vjerovanju u svoje znanje, bježeći od konfuzija

i upoznavanja sa do tada neznanim intelektualnim širinama. Ukratko objašnjeno, narod je toliko gladan, počevši od znanja do stomaka, da ne vjeruje ni svojim riječima, a kamoli nekom ko se predstavlja da mu želi dobro. Za kraj, živimo u savršenom društvu gdje je neznanje moć, rat mir, a sloboda ropstvo, koje je u svojoj pomenutoj 84-oj opisao George Orwell kao idealizam ispranih mozgova.